

Förvaltningsrätten i Luleå
Skeppsbrogatan 43
972 31 Luleå

Överklagande av Länsstyrelsen i Dalarnas läns beslut 2016-08-10 om tillstånd till skydds jakt efter en varg och en björn inom Malung-Sälens kommun, dnr 218-8790-2016

Svenska Rovdjursföreningen överklagar härmed Länsstyrelsen i Dalarnas läns beslut den 10 augusti 2016 om tillstånd till skydds jakt efter en varg och en björn i Malung-Sälens kommun, dnr 218-8790-2016.

Yrkanden

Svenska Rovdjursföreningen yrkar att Förvaltningsrätten upphäver Länsstyrelsen i Dalarnas läns beslut den 10 augusti 2016 om tillstånd till skydds jakt efter en varg och en björn i Malung-Sälens kommun, dnr 218-8790-2016.

Svenska Rovdjursföreningen yrkar också att Förvaltningsrätten omgående meddelar inhibition av beslutet till dess att Förvaltningsrätten prövat beslutets förenlighet med gällande rätt och Förvaltningsrättens beslut vunnit laga kraft.

Motivering

Skäl till att beslutet ska upphävas

För det första får enligt § 23a jaktförordningen skydds jakt efter varg och/eller björn endast tillåtas om vissa villkor är uppfyllda. Ett av dessa villkor är att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Detta villkor gäller även enligt EU:s art- och habitatdirektiv (Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter), som Sverige i egenskap av medlemsstat i EU är förpliktat att följa.

Svenska Rovdjursföreningen

Masthamnen 11630 Stockholm | tel 08-441 41 17 | info@rovdjur.se

www.rovdjur.se

| org.nr 883202-3264 | bg 5509-3876

| pg 14942-7

EU-domstolen har fastslagit att den myndighet som fattar beslut om undantag från sådant skydd, som i art- och habitatdirektivet stadgas för bland annat varg och björn, har bevisbördan för att nödvändiga förutsättningar föreligger, det vill säga att direktivets villkor för ett sådant undantag är uppfyllda (dom den 14 juni 2007 i mål C-342/05, punkt 25). Detta har också nyligen konstaterats av Förvaltningsrätten i Luleå (dom den 6 juli 2016 i mål 1426-16, sida 4).

Svenska Rovdjursföreningen anser att Länsstyrelsen i Dalarnas län inte har visat att villkoren är uppfyllda i detta fall, åtminstone inte beträffande vargen.

För det andra har EU-domstolen också i ovan nämnda dom framhållit att ifall jakt på skyddade arter ska kunna tillåtas för att förebygga skador på tamdjur, så ska det finnas stöd för att den tillåtna jakten verkligen har förebyggande effekt (dom den 14 juni 2007 i mål C-342/05, punkterna 42-44).

Svenska Rovdjursföreningen anser att Länsstyrelsen i Dalarnas län i detta fall inte har förenat tillståndet med villkor som skulle göra det troligt att rätt djur skjuts, åtminstone inte beträffande björnen, utan det troliga resultatet är att en annan björn skjuts och att detta inte har någon skadeförebyggande effekt.

1. Villkoret om gynnsam bevarandestatus, med avseende på varg

Länsstyrelsen har inte före beslutet tagit reda på om den skadegörande vargen är särskilt värdefull ur genetisk synpunkt.

Nyinvandrade vargar och deras avkommor är av avgörande betydelse för att vargstammen ska kunna uppnå gynnsam bevarandestatus. Dessa kan kallas särskilt genetiskt viktiga vargar. Om den aktuella vargen skulle vara en särskilt genetiskt viktig individ, och därmed kan tillföra nya gener till den skandinaviska populationen, så kommer avlivande av den vargen att försvåra uppnåendet av en gynnsam bevarandestatus för vargpopulationen.

Den skandinaviska vargpopulationen har länge varit för liten i antal och utbredning, och för isolerad från större populationer i andra länder. Det har lett till att vargarna blivit kraftigt inavlade, vilket i sin tur lett till bland annat inavelsskador i form av minskad kullstorlek¹, som påverkar vargstammens livskraft negativt. För att vargen ska uppnå en gynnsam bevarandestatus behöver den få en större utbredning, framför allt norröver för att underlätta genutbyte med finska och ryska vargar, fler invandrande vargar behöver nå fram och bidra med nya gener genom att reproducera sig med skandinaviska vargar, och inavelsnivån i populationen behöver bli väsentligt lägre.

Den avgörande betydelsen av att vargar kan invandra och överleva tills de eller deras avkommor får ungar med skandinaviska vargar understryks bland annat i Naturvårdsverkets nyligen reviderade

¹ Liberg, Andrén, Pedersen, Sand, Sejberg, Wabakken, Åkesson och Bensch, 2005. Severe inbreeding depression in a wild wolf (*Canis lupus*) population. *Biology Letters* 1: 17–20.
<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1629062/>

nationella förvaltningsplan för varg: "Om reproduktion av nya immigranter ej sker med skandinaviska vargar varje varggeneration skulle den skandinaviska stammen behöva bestå av minst 1 700 vargar för att klara de genetiska bevarandekriterierna och därmed kunna anses ha gynnsam bevarandestatus. De naturligt invandrade vargarnas överlevnad i Skandinavien är därför av avgörande betydelse."²

Naturvårdsverket har också utvecklat en modell för att värdera betydelse av särskilt genetiskt viktiga vargar. I en publikation från i våras skriver Naturvårdsverket bland annat: "Den minskade förlust av genetisk variation som minst en invandrad reproducerande varg per varggeneration från den finsk-ryska populationen innebär, motsvarar ytterligare ca 500 vargar i den skandinaviska vargstammen. Sålunda kan man ge de invandrade vargarna och deras ättlingar ett värde som beskriver deras betydelse för den skandinaviska vargstammen vid en viss tidpunkt. Det är värdefull kunskap vid t ex en skyddsjaktsituation då en eventuell påverkan på vargstammens livskraft ska göras."³

Mot denna bakgrund bör det vara uppenbart att så länge det inte säkerställts att den aktuella vargen inte är en nyinvandrad individ eller avkomma till en sådan, så har det heller inte visats att jakten inte skulle försvåra uppnåendet av en gynnsam bevarandestatus.

2. Jaktens ändamålsenlighet, med avseende på björn

I Dalarnas län finns flera hundra björnar. Björnarna försvarar inte revir, utan lever i hemområden som överlappar varandra. Det är därför troligt att det inom jaktområdet finns betydligt fler björnar än den som angripit får. För att skyddsjakten ska ge önskat resultat, det vill säga att rätt björn fälls, skulle den behöva styras med villkor som gör detta sannolikt.

Ett sätt att göra detta kan vara att endast tillåta jakt i direkt anslutning till ett angrepp. Ett annat sätt kan vara att begränsa jaktområdet till små områden i omedelbar närhet av de fåbodar där det ännu går djur. Ett tredje sätt kan vara att tillåta spårning och avlivning av björnen från angreppsplatsen om ytterligare angrepp sker. Ingen av dessa tänkbara begränsningar har dock angivits som villkor i beslutet. Det är därför mycket stor risk att fel björn kommer att skjutas, och att jakten därmed inte får den förebyggande effekt som är en förutsättning för att den ska vara tillåtlig enligt art- och habitatdirektivet.

² Naturvårdsverket, 2016. Nationell förvaltningsplan för varg. Förvaltningsperioden 2014–2019.
<http://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer6400/978-91-620-8758-6.pdf?pid=17376>

³ Naturvårdsverket, 2016. Femårig plan för genetisk förstärkning 2016 –2020. Förslag 2016-03-04. Nr: NV-02544-15. Sid. 14.
<http://www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/remisser-och-yttranden/remisser-2016/Fem%C3%A5rig%20plan%20f%C3%B6r%20genetisk%20f%C3%B6rst%C3%A4rkning%202016-2020.pdf>

Skäl för inhibition

Om Länsstyrelsens beslut inte inhiberas, kan en varg och en björn komma att skjutas innan Förvaltningsrätten prövat om detta är förenligt med gällande rätt. Om Förvaltningsrätten sedan, som vi tror, kommer fram till att jakten inte var förenlig med gällande rätt, så kan den då uppkomna skadan inte repareras. Detta anser vi vara tillräckligt skäl för inhibition

Därtill kommer att eftersom nyinvandrade vargar är av avgörande betydelse för att vargstammen ska kunna uppnå gynnsam bevarandestatus, så är det mycket viktigt att ingen varg fälls innan det klarlagts om den utgör en nyinvandrad individ och därmed kan tillföra nya gener till den skandinaviska populationen.

Övrigt

Svenska Rovdjursföreningen uppfyller de villkor för rätt att överklaga som anges i 13 § 16 kap miljöbalken. Att denna överklaganderätt även gäller beslut om jakt framgår av Högsta Förvaltningsdomstolens beslut den 18 december 2015 i mål nr 312-15. Ifall Förvaltningsrätten skulle hysa tvivel om något av detta, så anhåller Svenska Rovdjursföreningen om att få inkomma med ytterligare handlingar till stöd för detta.

För Svenska Rovdjursföreningen,

Torbjörn Nilsson
Ordförande

Svenska Rovdjursföreningen, Masthamnen, 116 30 Stockholm, telefon 08-441 41 17
Organisationsnummer 883202-3264